

Toimetus ja talitus:

Rakvere, Viru Maleva staap.

Telefon 8.

Kuulutuste hind:

Kuulutuste küljel 3 s. veeru mm.

Esiküljel . . . . . 8 „ „ „

Teksti sees . . . 12 „ „ „

K.

L.

Viru

Malevlane

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimise hind:

postiga 1 kroon aastas.

Tellimisi võtavad vastu peale maleva staabi kõik kompaniide päälikud ja naiskodukaitse jaoskondade esinaised.

EESTI RAHVUS-RAAMATUKOGU

SP 5498
ENSV
Riiklik Avalik Raamatukogu

Nr. 10

Esmaspäeval, 3. juunil 1940. a.

XII aastakäik.

Ä r a k i r i .

**KAITSELIIDU ÜLEMA
KÄSKKIRI
Nr. 41.**

Tallinnas, 18. mail 1940. a.

Kaitseliidu pere on alati südikalt kaasa töötanud ja kaasa aidanud kõigile algatustele, mis on otseselt või kaudselt suunatud meie rahva ja kodumaa hüvanguks ja julgeoleku kaitseks. Järjekordselt toetus see süddus viimaste aastate kestel toimunud Allveelaevastiku Sihtkapitali korjanduse ja ettevõtete edukal teostamisel. Nüüd on Allveelaevastiku Sihtkapitali tööd jätkama asunud Omakaitse Sihtkapital, kes on, nagu tema eelkäijagi, seadnud endale ülesandeks rakendada kogu meie rahvast omaalgatuslikul teel riigikaitse vajaduste tugevdamisele.

Praegusel pinevatel aegadel on see õilis eesmärk väga ligidane kogu meie rahvale, esijärjekorras aga Kaitseliidu ja tema eriorganisatsioonide liikmeskonnale. Kaitseliidule veel eriti seepärast, et Omakaitse Sihtkapitali kaudu laekuvad rahalised annetused ja rahvamajanduses kasutatavate jätmete kogumisest saadavad tulud kasutatakse relvade, eeskätt tangitorjerehvade soetamiseks Kaitseliidule.

Praegu toimub üle maa Omakaitse Sihtkapitali toimkondade, abitoimkondade ja kogumispunktide moodustamine ja nende tegevusse rakedamine. Siin on igal Kaitseliidu pere liikmel õige koht ja aeg oma jõukohast abi pakkuda ja kaasatöötavaid käsi külge panna. Loodan, et meie organisatsiooni juhtkond ja ka kõik juhitavad teevad kõik, et uue algatuse mõte ja eesmärk oleks algusest peale kõigile arusaadav, laiades massides populaarne ja igale kodanikule, eriti aga Kaitseliidu pere liikmeile, niisama südamelähedane, nagu kogu

Kaitseliidu vabatahtlik töögi. Seepärast näidaku iga meie organisatsiooni liige, mehed, naised ja noored, kas valituna Omakaitse Sihtkapitali kohalikesse organitesse või siis kaasaabistajatena ning annetajatena, üles innukat enesealgatust, ohvrimeelsust, korraldusvõimet ja eeskujutähtsust Omakaitse Sihtkapitali mõtte propageerimisel ja tema ettevõtete teostamisel. Praegu, mil käivad kohtadel Kaitseliidu eestjuhtimisel Seitsmenda Võidupüha pühitsemise korraldamise eeltööd, on selleks eriti kohane aeg ja soodne võimalus, kus meie aitame anda sellele algatusele õige aluse, mille kaudu see mõte istutatakse meie kaaskodanike südamesse püsivalt ning kestvalt ka edaspidiseks.

Loodan, et nende eesmärkide teostamisel Kaitseliidu pere liikmed, nagu kogu Kaitseliidu töös alati, näitavad üles oma täit arusaamist, kohusetundelikkust ning annavad ka sel alal oma parima.

Käskkiri välja antud 18. mail 1940. a. kell 1400.

J. O r a s m a a,
kindralmajor,
Kaitseliidu ülem.

Ä r a k i r i .

**KAITSELIIDU ÜLEMA
KÄSKKIRI**

Nr. 44

Tallinnas, 22. mail 1940. a.

§ 1.

Käsin Kaitseliidu Peastaabi mobilisatsiooni-operatiivjaoskonnal korraldada 15. ja 16. juunil s. a. Tapal Kaitseliidu väliraadiojaamade meeskondade täienduskursuse.

§ 2.

Kursuse eesmärgiks on:
— anda väliraadiojaamade meeskondadele praktilisi kogemusi raadiosideteenistuse ülesannete täitmiseks väli- ja taktikalises olukorras;

— kontrollida väliraadiojaamade meeskondade ettevalmistust raadiosideteenistuse ja -sidetehnika tundmises;

— kontrollida raadiojaamade tehnilist seisukorda.

Õppetegevust kursusel teostada minu poolt kinnitatud kava alusel.

§ 3.

Kursuse ülemaks määran Kaitseliidu Peastaabi mobilisatsiooni-operatiivjaoskonna pealiku major O. Kallikorm'i.

Kursuse luban õppejõude võtta ka väljaspoolt Kaitseliitu ja neile maksta tasu üldiste normide alusel.

§ 4.

Kursusele käsin läkitada:

1. Viru Malevast	5	raadiojaama;
2. Järva	3	„
3. Tartumaa	3	„
4. Sakalamaa	3	„
5. Tartu	3	„
6. Tallinna	2	„
7. Põlva	2	„
8. Pärnumaa	2	„
9. Saaremaa	2	„
10. Harju	1	„
11. Pärnu	1	„
12. Lääne	1	„
13. Narva	1	„

Iga raadiojaama meeskond moodustada kolmest mehest, kellest üks on määratud maleva poolt raadiojaama pealikuks.

§ 5.

Kursusest osavõtjail ilmuda kursuse ülema käsutusse Tapale, endisesse raudteekoolimajas, 15. juunil hiljemalt kell 0900-ks.

§ 6.

Kursusele ilmuda Kaitseliidu vormis. Kaasa võtta:

- a) raadiojaama meeskonna varustisena —
— raadiojaam ja selle juure kuuluvad seadmed väliolukorras töötamiseks;

— raadiojaama juure kuuluvad tööriistad;
 — laetud aku, töötamiskõlvulised — anood- ja eelpingepatareid;
 b) isikliku varustuse na: padi, tekk, voodipesu, tualett- tarbed ja kirjutusmaterjal.

§ 7.

Kursusest osavõtjad saavad tasuta:
 — söidu raudteel, lähtejaamast Tapale ja tagasi, maleva staabi poolt väljaantud sõidupiletitega, arvates 13.—18. juunini s. a.,
 — toidu ja korteri Tapal.

Korter ja ühistoitlustamine korraldada Naiskodukaitse Järva ringkonnal, kursuse ülemalt antavate juhiste kohaselt ja Kaitseliidu Peastaabi kulul.

Maleva sidepealikul määrata raadiojaamad ja meeskonnad, samuti ka raadiojaamade pealikud. Nimekiri jaamade ja koosseisu peale esitada mulle 10. juuniks s. a.

Käskkiri välja antud 22. mail 1940. a. kell 1500.

J. Orasmaa,
 kindralmajor,
 Kaitseliidu ülem.

KÄSKKIRI VIRU MALEVALE.

Nr. 14.

18. mail, 1940. a. Rakveres.

§ 1.

Lugeda Maleva staabi II järgu kirjutaja ametkohale vastuvõetuks Endel Peetri poeg Kõll, arvates 01. maist s. a.

Õiendus: ljh. 103.

§ 2.

Avaldan teadmiseks ja käsitamiseks, et 01. maist s. a. on olnud teenistusvanusetasu õigustavas riigiteenistuses Maleva II järgu kirjutaja Endel Kõll.

§ 3.

Vabastan teenistuse huvides Vohnja üksikrühma pealiku ametkohalt Ruudi Kurimo, arvates 15. maist s. a.

Uueks Vohnja üks. rühma pealikuks määran isiku enese nõusolekul Elmar Rei, arvates 15. maist s. a.

Pealik Kurimo'l üksikrühm ühes raha- ja arvepidamisega plk. Rei'le

üleanda, viimasel vastuvõtta ja üleandmise akt esitada minule.

Õiendus: ljh. 274.

§ 4.

Kinnitan Vohnja üksik rühmas pealikuid kohtadele järgnevalt:

Üksik rühma pealiku abiks — Ruudi Kurimo.

Üksik rühma relvur pealikuks — August Kurissoo.

Üksik rühma sekretäriks — Arved Kõll'i.

Üksik rühma laskejuhatajaks — Alfred Ojandu, arvates 15. maist s. a.

Õiendus: ljh. 274.

§ 5.

Kinnitan Kiviõli kompanis pealikuid kohtadele järgnevalt:

I rühma pealikuks — Albert Vaha,
 I rühma pealiku abiks — Aleksander Landberg,

II rühma pealikuks — Arnold Taho,

III rühma pealiku abiks — Gustav Tamme,

III rühma pealikuks — Johannes Tammiksaar,

III rühma pealiku abiks — Igor Latõnin,

IV rühma pealikuks — Martin Mäepõld,

IV rühma pealiku abiks — Richard Amor,

kompani vanemaks — Johannes Seil, arvates 16. maist s. a.

Samast päevast arvates lugeda maksvusetuks kõik varemalt tehtud kohtadele määramised ülaltähendatud pealikutega kohta.

Õiendus: ljh. 266.

§ 6.

Lugeda Malevasse vastuvõetuks ja

§ 7.

Maleva koosseisust ja Jõhvi üks. patarei nimekirjast lugeda lahku- nuks elukoha muutmise tõttu kl. kl. Eduard Rätsep, Johannes Penek ja August Tinnuri, arvates 01. maist s. a.

Õiendus: ljh. nr. 7.

§ 8.

Vabastan Kiviõli kompani vanema kohustest Hugo Kivi elukoha muut- mise tõttu, arvates 16. maist s. a.

Õiendus: ljh. nr. 266.

§ 9.

Vabastan Kiviõli kompani II rüh- ma pealiku kohalt isiku enda soovil Otto Lauri, arvates 15. maist s. a.

Õiendus: ljh. nr. 266.

§ 10.

Vabastan Vohnja üksikrühmas pealikuid kohtadelt, arvates 15. maist s. a. järgmiselt:

üksikrühma pealiku abi ametiko- halt — August Kurissoo,

üks. rühma relv. pealiku amet- kohalt — Elmar Rei.

Õiendus: ljh. nr. 274.

§ 11.

Lugeda üleviiduks elukoha muut- mise tõttu Palmse kompani kl. Juhan Kasepalu Undla kompani koosseisu, arvates 15. maist s. a.

Õiendus: ljh. nr. 23.

§ 12.

Lugeda üleviiduks elukoha muut- mise tõttu Jõhvi üksik patarei kl. Harald Jürna Kiviõli kompani koos- seisu, arvates 16. maist s. a.

Õiendus: ljh. nr. 23.

Alguskirjale allakirjutanud:

G. Vaher,
 kolonelleitnant,
 Viru Maleva pealik.

KÄSKKIRI VIRU MALEVALE

Nr. 15.

29. mail 1940. a. Rakveres.

§ 1.

Vabastan Rakvere I malevkonna g-üksikrühmas pealikuid kohtadelt järgmiselt, arvates 01. maist 1940. a.

Üksikrühma sekretäri kohalt — Ervin Peep.

Üksikrühma varahoidja kohalt — Nestor Eigi.

Üksikrühma IV jao plk. kohalt — Robert Tali.

Üksikrühma V jao plk. kohalt — Kalju Rinaldi.

Üksikrühma II jao plk. kohalt — Iohan Kudevita.

§ 2.

Kinnitan Rakvere I malevkonna g-

Teenistuse aeg	Aasta	Kuu	Päev
Eesti sõjaväes:			
01. 03. 1935. — 01. 02. 1936. a.	—	11	—
4. Üks. Jalaväepataljonis riigi- teenijana:			
20. 11. 1936. — 01. 05. 1940. a.	3	5	10
Kokku:	4	4	10

Õiendus: teenistuskiri.

§ 3.

Vabastan teenistuse huvides Vohnja üksikrühma pealiku ametkohalt Ruudi Kurimo, arvates 15. maist s. a.

Uueks Vohnja üks. rühma peali- kuks määran isiku enese nõusolekul Elmar Rei, arvates 15. maist s. a.

Pealik Kurimo'l üksikrühm ühes raha- ja arvepidamisega plk. Rei'le

arvata üksuste koosseisudesse kait- seliitlasi järgmiselt:

Kiviõli kompani koosseisu:
 erakorraliselt — Aleksander Land- berg, arvates 16. maist s. a.

Jõhvi üks. patarei koosseisu:
 kui Sõjaväe teenistusest vabanenu — Aleksander Tammelaan, arvates 01. maist s. a.

Õiendus: ljh. nr. 23.

üks. rühmas pealikuid kohtadele, arvates 01. maist 1940. a. järgmiselt:

Üks. rühma pealiku abiks — Ervin Peep.

Üks. rühma sekretäriks — Nestor Eigi.

Üks. rühma majanduspealikuks — Toivo Iohari.

Üks. rühma aj. relvurpealikuks — Heino Hommik.

Üks. rühma spordipealikuks — Kalju Rinaldi.

Üks. rühma sanitaarpealikuks — Robert Tali.

Üks. rühma laskejuhatajaks — Hugo Männik.

Üks. rühma II jao pealikuks — Hans Iaago.

Üks. rühma IV jao pealikuks — Heinrich Lepp.

Õiendus: ljh. 318.

§ 3.

Kinnitan Kiviõli kompanis pealikuid kohtadele, arvates 16. maist s. a. järgmiselt:

I rühmas:

1. jao pealikuks — Osvald Veski.
" plk. abiks — Kustu Varendi.

2. jao pealikuks — Endel Uga.
" plk. abiks — Joh. Vipperi.

II rühmas:

1. jao pealikuks — Oskar Annus.
" plk. abiks — Joh. Korsten.

2. jao pealikuks — Villem Viiding.
" plk. abiks — Erich Korjus.

III rühmas:

1. jao pealikuks — Aleksei Krupenkov.

1. jao plk. abiks — Nikolai Nikolajev.

IV rühmas:

1. jao pealikuks — Vold. Triik.
" plk. abiks — Artur Maajärv.

2. jao pealikuks — Joh. Kesküla.
" plk. abiks — Joh. Neerot.

Ülaltähendatud kuupäevast arvates lugeda kehtetuks kõik varemalt tehtud jaopealike kohtadele määratud.

Õiendus: ljh. nr. 266.

§ 4.

Vabastan Tudulinna jaoskonna esinaine kohalt enda soovil Endla Mölder'i, arvates 05. maist s. a.

Uueks Tudulinna jaoskonna esinaiseks kinnitan isiku enda nõusolekul Valiide Luhavälja, arvates 05. maist s. a.

Õiendus: ljh. 227.

§ 5.

Kinnitan Mäetaguse jaoskonna esinaiseks Maie Lepik'u, arvates 01. aprillist 1940. a.

Õiendus: ljh. 259.

§ 6.

Kinnitan Tudulinna kompani I

rühma 2. jao pealikuks Johannes Mölder'i, arvates 20. maist 1940. a.

Õiendus: ljh. 7.

§ 7.

Kinnitan Noorkotkaste Voka rühma laskejuhatajaks Juhan Meeme VR II/3 ja laskejuhataja abideks Fredi Reino ja Erik Voore, arvates 15. maist 1940. a.

Õiendus: ljh. 288.

§ 8.

Lugeda Malevasse vastuvõetuks ja arvata üksuste koosseisudesse kaitseliitlasi järgmiselt:

Kunda linna üksik kompani koosseisu:

erakorraliselt — Ülo Raatma, arvates 13. veebruarist s. a.

Vihula kompani soosseisu:

kui endine Vihula komp. kaitseliitlane — Rudolf Volber, arvates 15. maist s. a.

Kohtla-Järve kompani koosseisu: kui end. komp. kaitseliitlast — Johannes Toost, arvates 20. maist s. a.

Jõhvi malevkonna koosseisu:

kui end. Tartu Maleva kaitseliitlane — Ants Pruuli, arvates 24. aprillist 1940. a.

Õiendus: ljh. 23.

§ 9.

Lugeda Malevasse vastuvõetuks ja arvata Viru Ringkonna ja jaoskondade koosseisudesse liikmeid järgmiselt:

Rakvere Suurtükiv. divisjoni jaoskonda:

kui end. Haapsalu jaoskonna liige — Salme Lall, arvates 10. maist 1940. a.

Kunda valla jaoskonda:

Ilse Aadumäe, Minna Kivimägi, arvates 01. maist 1940. a.

Õiendus: ljh. 6.

§ 10.

Maleva koosseisust ja üksuste nimekirjadest mahakustutada kaitseliitlasi järgmiselt:

Vihula kompanist:

tegevusest mitteosavõtmise tõttu — Erich Peris, arvates 15. maist s. a.

Kohtla-Järve kompanist:

korralduse mittetäitmise ja tegevusest mitteosavõtmise tõttu — August Suuban, Rudolf Sirel, arvates 20. maist s. a.

Tudulinna kompani koosseisust:

elukoha muutmise tõttu — jaopealik Edvin Haamer, arvates 20. maist s. a.

Sõmeru kompani koosseisust:

sõjaväeteenistusse mineku tõttu — Eduard Vahtra, arvates 01. aprillist s. a.

Küti üks. ratsarühma koosseisust: enda soovil — Artur Suurkaev, arvates 01. oktoobrist 1939. a.

elukoha muutmise tõttu — August Kurs, arvates 01. detsembrist 1939.

Kunda valla jaosk. koosseisust: enda soovil — Helma Ots, arvates 01. maist 1940. a.

Õiendus: ljh. 54, 7.

§ 11.

Lugeda üleviiduks Roela üks. rühma kaitseliitlased Ferdinand Sikka ja Johannes Liimati Küti kompani koosseisu, arvates 01. juunist s. a.

Õiendus: ljh. 23.

§ 12.

Lugeda üleviiduks Rägavere kompani kaitseliitlane Johannes Vaheäär Kiviõli kompani koosseisu, arvates 25. maist s. a.

Õiendus: ljh. 23.

§ 13.

Vabastan Mahu üks. rühma tegevliikme Mihkel Mäe tegevliikme kohustest ja arvata toetajaksliikmeks, arvates 20. maist s. a.

Õiendus: ljh. 23.

§ 14.

Vabastan Küti üksik ratsarühma tegevliikmed Hugo Vaino ja Juljus Toomla tegevliikme kohustest ja arvata toetajateksliikmeteks, arvates 20. maist 1940. a.

Õiendus: ljh. 23.

§ 15.

Nimed on muutunud abiellumise puhul Palmse jaoskonna liikmetel järgmiselt:

Vilma Liikane — Vilma Altrov'iks.
Ada Värik — Ada Kamarik'uks.

Õiendus: ljh. 292.

Alguskirjale allakirjutatud:

G. V a h e r,

Kolonelleitnant,

Viru Maleva pealik.

Kõikide üksuste pealikele.

Palun üksuste pealikuid, kes ei ole veel esitanud Maleva staapi alaliste asetäitjate nimesid, üksuste juhataste- ja revisjonikomisjoni koosseisude nimekirjasid, need esitada staapi hiljemalt 10. juuniks s. a.

G. V a h e r,

Kolonelleitnant,

Viru Maleva pealik.

A. T i i m u s,

sekretär.

KORRALDUSED II ÕPPEPIIRKONNALE

Nr. 10.

30. mail 1940. a. Rakveres.

§ 1.

15. ja 16. juunil s. a. toimub õppekava kohaselt Haljala malevkonna

suvilaager Mustojal. Laagrist osavõtjail — kõigil Haljala malevkonna üksuste kaitseliitlastel — koguneda Mustoja seltsimaja juurde **15. juunil s. a. kella 1000-ks.** Ilmuda kaitseliidu vormis viimase puudumisel ilmtingimata KL vormitunnustes. Kaasavõtta väljaant. relvastus, väljaarvatud lahingpadrunid, tekk, padi, voodilina ja tualettarbed. Muud üksikasjad eeltöödeks, üksuste pealikutele, antud kirjateel. Kuna ülalnimetatud suvilaager malevkonna ühisürituseks, missugust pikemal ajavahemikul pole olnud, loodan, et kõik Haljala malevkonna kaitseliitlased oma kohuseks võtavad osa võtta suvilaagrist.

G. Sooden,

Leitnant,

II õppeinstruktor.

III õppepiirkonna instruktori korraldused.

§ 1.

Juhin pealikute laskejuhatajate tähelepanu K. L. ülema kskk. nr. 30 peale (V.-Malevlane nr. 9, kskk. nr. 13). Sellega tuleb suve jooksul teha üksustes tüsedat tööd karikavõistluste ettevalmistuseks, et sügisel need edukalt läbiviia.

§ 2.

Teatan, et Lüganuse malevkonnal on laager 15. ja 16. juunil s. a. Aa rannas. Laagri algus 15. 06. 40. kell 18.00.

Üksuste pealikutel ja kaitseliitlastel teha kõik eeltööd selleks, et laager läheks hästi korda. Laagri juhatus on järgmine:

1. Laagri ülem — malevkonna pealik A. Nurk,

2. Majandusala juht — pealik A. Sinimäe,

3. Laagri komandant — pealik R. Sivi.

Laagris on ettenähtud:

1. **Patrullvõistlused.** Iga üksus peab esitama vähemalt ühe meeskonna. Patrullvõistluste üldkorraldajaks on spordipealik A. Sooden. (Alused — Patrullvõistlusmäärused).

2. **Jao lahingväljaõppe võistlused.** Iga üksus peab esitama vähemalt ühe meeskonna. Jao lahingväljaõppe võistluste üldkorraldaja on Kiviõli komp. õppepealik Eigo. (Alused — Jao lahingväljaõppe võistlusmäärused).

3. **Ratsa õppused.** Üldjuht Lüganuse komp. plk. E. Innus. Laagri peavad ilmuma hobustega kõik ratsakaitseliitlased ja ka need kes ei ole ratsarühmades, kuid kellel on ratsavarustus.

4. **Merekaitsele.** Signaal-

ala õppused. Üldjuht mererühma pealik.

5. **Jalgratta rivi õppus.** Üldjuht õppepiirkonna instruktor. Kõigil kaitseliitlastel kellel on võimalik ilmuda jalgratastega, väljaarvatud ratsa kaitseliitlased.

6. **Ujumis ja vetelpääste õppus.** Üldjuht erinstruktor.

Eriala juhtidel teha kõik vajalised eeltööd, nõutades üksustest vastavaid abijõude ja abinõusid ning koostada oma alal tegevuskavad.

§ 3:

Kõigil üksustel väljakujunenud traditsioonide kohaselt rakendada tööle kõik jõud Võidupüha edukale läbiviimisele.

§ 4.

Teostatud kontrollimistel on ette tulnud juhte, et kaitseliitlastel pole kodus kaitseliidu püssi-õli, puhastades aga juhuliku õliga saavad relvad kannatada. Juhin sellele pealikele tähelepanu. Rühmapealikutel tuleb kontrollida ja hoolitseda et kaitseliitlastel oleks õli saadaval ja relvade puhastus sünniks ainult kaitseliidu õliga. Kaitseliitlane peaks olema teadlik, et tema on vastutav relva rooste mineku eest.

Rakveres, 27. mail 1940. a.

A. Veelma,

kapten,

III õppeinstruktor.

Korraldused 4. õppepiirkonnale.

24. mail 1940. a. V.-Maarjas.

I

§ 1.

Korraldan käesoleval suvel õppepiirkonna üksustele suvilaagri 15. ja 16. juunil s. a. Porkuni järve ääres, Porkuni Kurttummade kooli maalal.

§ 2.

Laagrist osavõtt kohustuslik kõikidel V.-Maarja malevkonna koosseisu kuuluvatel üksustel. Peale V.-Maarja malevkonda kuuluvate üksuste laagrist osavõtta Paasvere kompani, Venevere ja Roela üksikrühmade jao lahingväljaõppe ja patrullvõistluste meeskondadel.

§ 3.

Kõikidel laagrist osavõtjail laagrisse ilmuda Kaitseliidu vormis, selle puudumisel käesidemega erariietusel (sama maksev nende kohta, kelle ametvorm on Kaitseliidu vormiks). Laagrisse kaasavõtta sõjaväepüss ja püssi puhastuse abinõud, magamiseks tekk, linad ja padi, sööginõud (lüsikas ja kauss või kruus). Ööbimine sünnib ruumides.

§ 4.

Sõit laagri ja tagasi sünnib üksuste korraldusel, kas kaitseliitlaste endi või üksuste kulul. Laagris kohal olla 15. juunil kell 09.00.

§ 5.

Üksuste toitlustamine laagri keskel sünnib üksuste juures tegutsevate N. K. K. jaoskondade poolt. Peale oma üksuse N. K. K. jaoskondadel toitlustada:

— W.-Maarja jaoskonnal — V.-Maarja malevk. staabi komando.

— Simuna jaoskonnal — Paasvere ü. rühma võistlusmeeskonnad.

— Assamalla jaoskonnal — V.-Roela ü. rühma võistlusmeeskonnad.

Täiendavad korraldused nimetatud toidustamise kohta annan hiljem kirjalikult, läbirääkides vastavate üksustega.

§ 6.

Laagri juhtiva koosseisu määrän järgmiselt:

— laagri pealik — V.-Maarja mlvk. plk. n.-lt. R. Sumre.

— laagri pealiku abi — V.-Maarja mlvk. pealiku abi A. Vahermaa.

— võistluste ja õppeala üldkorraldaja — 4. õppepiirkonna instruktor lt. E. Kaurla ja abideks n.-lt. J. Rebane, n.-lt. K. Loorits, plk. M. Mälgi ja plk. K. Jakobson.

— majandus pealikuks — V.-Maarja majand. plk. r. l. W. Krimm.

— relvur pealikuks — V.-Maarja mlvk. relv. plk. J. Kippar.

— spordi pealikuks — V.-Maarja mlvk. sp. plk. r. l. T. Undla.

— sanitaar pealikuks — V.-Maarja mlvk. san. plk. san. lt. E. Liblik.

— side pealikuks — Salla kompani side k-do plk. E. Kask.

— laagri komandant — V.-Maarja mlvk. adjutant r. l. L. Viilup.

§ 7.

Laagris teostuvatele võistlustele määrän kohtunikeks:

1. Jao lahingväljaõppe võistlustele:

— peakohtunik ja võistluste üldkorraldaja — 4. õppepiirkonna instruktor lt. E. Kaurla.

— vahekohtunikeks — Simuna, Salla, Vao ja Assamalla kompanide pealikud.

2. Patrullvõistluste juurde:

— võistluste üldkorraldaja — 4. õppepiirkonna instruktor.

— peakohtunikuks — pealik R. Sumre.

— võistluse alge ootekoha kohtunikuks — plk. J. Randaru.

— võistluse alge lähetaja — plk. A. Vahermaa.

— kaardita võistluste esimese

osa lõpp-punkti „A“ kohtunikuks plk. K. Jakobson.

— kaardita võistlustee esimese osa lõpp-punkti „B“ kohtunikuks plk. M. Mälgi.

— kaardita võistlustee teise osa lõpp-punkti „C“ kohtunikuks plk. K. Loorits.

— kaardita võistlustee teise osa lõpp-punkti „D“ kohtunikuks plk. J. Rebane.

— punkt „E“ lõpukohtunik 4. õppepiirkonna instruktor, abiks pealik A. Tammar — Paasvere kompanist.

— punkti „E“ ootekoha kohtunikuks Venevere ü. rühma plk. K. Rajasalu.

— punkti „F“ kohtunikudeks — plk. T. Undla ja plk. L. Viilup.

Üksuste pealikel igas üksuses põhjalikult tutvustada nelja nooremat pealikut patrullvõistluste tingimustega, keda enne võistlusi määratakse abikohtunikudeks.

Kõikidel ülalmärgitud pealikel põhjalikult tutvuda Kaitseliidu patrullvõistluste määrustega, eriti aga selle osaga, kuhu keegi on määratud kohtunikuks.

§ 8.

Kõikidel pealikel hoolitseda, et laagrist võtaks osa maksimum arv kaitseliitlasi. Eriti hoolitseda aga, et võistlustest osavõtavad meeskonnad omaksid hea väljaõppe ja kogemusi tegutsemisel. Laagri relvurpealikul hoolitseda, et laagri alguseks oleks kohal kaks vöö- ja kaks kolmandikkuju kas rohelineks värvitult või kaetud roheline paberiga. Täiendavad korraldused annan üksustele ringkirjaliselt.

II

Avaldan teadmiseks 26. mail s. a. Vao kompani „Kruusiaugu“ I-rajal toimunud V.-Maarja mlvk. üksuste vaheliste laskevõistluste tagajärjed. Võistlused toimusid t. kal. püssist punkti- ja lahinglaskmises, v. kal. püssist ja s/v. püstolist laskmises.

Võistlustel tulid üksused kohtadele ja saavutasid punkte:

I Vao komp. — 2548,11 punkti.

II Simuna komp. — 2495,13 p.

Individuaalselt tulid kohtadele:

I Täiskal. püssist punkti- ja lahinglaskmises kokku:

1. Avasalu, Karl — Assamalla komp. — 229 s. + 164 p. = 393 p.

2. Vaher, Feliiks — Vao komp. — 262,5 s. + 126 p. = 388,5 punkti.

3. Kasesalu, Kaarel — Vao komp. — 216 s. + 158 p. = 374 punkti.

II V.-kal. püssist laskmises:

1. Auksi, Ants — Simuna komp. — 279,13 silma.

2. Mälgi, Meeme — Simuna komp. — 279 silma.

3. Rande, Enn — Simuna komp. — 279 silma.

III Sv. püstolist laskmises:

1. Auksi, Ants — Simuna komp. — 10 tabamust.

2. Tall, Peeter — Assamalla komp. — 9 tabamust.

3. Vaher, Feliiks — Vao komp. — 8 tabamust.

V.-Maarja mlvk. pealiku poolt väljapandud rändauhinna — karika — omandas käesoleval aastal Vao kompani. V.-Maarja mlvk. poolt oli esikohtadele tulijaile väljapandud individuaal auhinnad.

III

Eelteatena teatan, et korraldan käesoleva aasta augusti kuul õppepiirkonna üksuste vahelised sõjalise iseloomuga ja kergejõustiku võistlused. Täpse võistluste kuupäeva ja võistluste kohta tean täiendavalt. Üksuste ja spordipealikel asuda varakult võistluste ettevalmistustöödele, et võistlustel esineksid kõik üksused täisarvuliste meeskondadega.

Ed. Kaurla,
r. ltn.

4. õppepiirk. instr.

NAISKODUKAITSE.

Avaldan väljavõtte NKK esinase ringkirjast Nr. 33, 6 maist s. a.:

V

„Jooksva kevade istutamise ja külvamise hooaeg paneb erakorralisi ülesandeid perenaistele, eraldi aga NKK liikmetele.

Möödunud talve pakane on surmanud või vigastanud suurema osa meie viljapuid, nii et lootusi puuviljale tänavu ei ole. Ka marjapõõsad on osaliselt vigastatud.

Perenaiste hooleks on puuduv puuvili ja marjad asetada keeduviljaga. Missugust selle tõttu tuleb külvata sarnases ulatuses, et nad suudaksid osaliseltki asetada puuvilja.

Ärgu perenaised külvates unustagu ka KL õnnele külvamast.

Kuna veame sisse valdava osa aia- ja vilja seemneist ja jooksva kevade vajadusi saame veel rahuldada sügisel sisseveetavate seemnetega, siis hoolitsegu perenaised tänavu ka selle eest, et nad ennast ise varustaksid tulevaseks aastaks vajaliku seemnega, istutades kaheaastaste aedviljade emataimi ja kogudes nendelt ja ühe-

aastastelt aedviljadelt tulevaseks aastaks vajalikke seemet.

VI

Turult on kadunud ja kadumas tee ja kohy, missugused edendavad küllaldaselt tähtsat osa KL toitlustamistel, toitlusvanemate hool on varuda suvel õie- ja marja teed ning valmistada küllaldasel ulatusel viljakohvi.

VII

Sisseveetav soolakala — heeringas — on kadunud turult. Juhin toitlustajate tähelepanu räimede KL toitlustamiseks varuks soolamiseks.

VIII NKK keskjuhatusel on kavatsus korraldada räime soolamise kursuse. Kursuse aeg ja koht selguvad ligemas tulevikus.

IX

Viimasel ajal on muutnud lubamatult kalliks NKK poolt korraldatud toitlustamised, ületades kaugelt toiduainete hinnatõusu. Juhin sellele toitlusvanemate tähelepanu ja palun hoolitseda selle eest, et nimetatud väärnähe ei korduks.

X

Jooksva kevadel jätkub kodukaunistamise aktsioon senistel alustel.

Palun NKK arvukat peret võtta sellest aktsioonist osa endise innuga.

Pühendagu iga NKK liige ühe päeva oma kodu ja selle ümbruse korraldamisele. Kui leidub kodusid, kus veel tõrjumata putukad, siis kuulutatagu neile jooksva kevadel armutult sõda kodukaunistamise aktsiooni nimel.

Koristame sahvritest ja pööningutelt tarbetu kolu, koristagem kapid, sahtlid ja laekad. Majade ümbrusest hävitame kõik, mis sinna ei kuulu. Hoolitsegem puude, põõsaste ja lillede istutamise eest. Lilli istutagem sarnases ulatuses, et neid jätkub ka NKK ühiskondliku kodukaunistamise teostamiseks.

Ärgem unustagem rahvuskangelaste, oma KL liikmete haudu, NKK jaoskonnad korraldagu ja kaunistagu Vabadussõjas langenute sangarite haudu ja nende auks püstitatud mälestussammaste ümbrust. Lilli jätkugu ka võidupüha pidustustele väerika ilme andmiseks. Kujunegu NKK jaoskondadel kauniks traditsiooniks sangarhaudade kaunistamine ja unustushõlma langenud rahvustege- laste haudade korraldamine.“

H. Malla,
Ringkonna esinaine.

N. K. VIRU MALEVA VANEMA KÄSKKIRI

Nr. 5.

Rakveres, 27. mail 1940. a.

§ 1.

Vabastan Kadrina malevkonna vanema kohalt Arnold Kalbus'e arvates 01. 01. 1940. a.

Avaldan tänu kauaaegse energilise ja edukka töö eest.

Õiendus: ljh. nr. 253.

§ 2.

Kinnitan Kadrina malevkonna vanemaks Harald Kuulmata, pealikuks kj. Ott Siirak'i ja pealiku abiks Tauno Tarm'i, kõik arvat. 29. 04. 1940. a.

Õiedus: ljh. nr. 18.

§ 3.

Kadrina ja Haljala malevkondade vaheline malevõistlus, mis peeti 21. 03. s. a. Võiperes, võitis Haljala malevkond 6:4.

Õiendus: ljh. nr. 294.

§ 4.

K. L. Viru Maleva pealiku poolt väljapandud rändauhinna nahkalbumi, mida tuleb võita kolm korda, võitis esimest korda Haljala malevkond.

§ 5.

Kinnitan Rakvere I malevkonna aj. instruktoriks nk. Artur Koovits'a, arvates 10. aprillist s. a.

Õiendus: ljh. nr. 8.

§ 6.

Kinnitan Annikvere laskuringi koosseisu liikmeiks: pk. E. Tiimus, A. Aug, L. Maurer, E. Aug, M. Tarvel, O. Suvila, L. Länts, K. Baumann, K. Parvel, arvates 01. apr. s. a.

Õiendus: ljh. nr. 2.

§ 7.

Kinnitan Sõmeru laskuringi laskejuhataja I abiks nk. Aleksander Lammas ja II abiks pk. Richard Ups — mõlemad arvates 01. apr. s. a. Laskuringi liikmeteks: pk. R. Ups, kp. K. Salu, pk. L. Luik, kp. U. Luik, pk. K. Tisler — kõik arvates 01. juunist 1939. a.

Õiendus: ljh. nr. 33.

§ 8.

Avaldan Rakvere salgapealikut kursuse, mis kestis 06. apr. — 11. maini s. a. lõpetajate ja kursuse kuulante nimed:

Lõpetanud hindega „hea“:

1. pk. Harry Adler.

2. pk. Kaubi Johannes.

3. nk. Kingo Johannes.

4. kp. Kase Villu.

5. pk. Langebraun Uno.

6. kp. Lumiste Edgar.

7. kp. Meilbaum Manfred.

8. kp. Meilbaum Bernhard.

9. pk. Molotov Endel.

10. kp. Omer Heino.

11. pk. Paju Ott.

12. pk. Puurmann Ferdinand.

13. pk. Selimets Henn.

14. pk. Siilamets Taavet.

15. pk. Siirak Harry.

16. pk. Soonike Alo.

17. pk. Topkin Feliiks.

18. pk. Vain Roland.

19. pk. Veermäe Jakob.

20. kp. Vösu Edgar.

Lõpetanud hindega „rahuldav“:

21. pk. Kolts Heinrich.

22. pk. Pajos Peet.

23. pk. Pärnik Paul.

24. pk. Raudla Vello.

Kursust kuulnud:

25. pk. Kess Voldemar.

26. alg. Kauküla Henn.

27. alg. Kroon Harry.

28. alg. Paju Jaan.

29. pk. Verlin Uno.

M. Kutti,

maleva vanem.

P. Raudsepp,

Aj. Maleva pealik.

KAITSELIIDU 1939. A. TEGEVUSE ARUANNE

(01. 12. 1938. a. — 30. 11. 1939. a.)

(Järg)

644-st malevates olevast täpsuspüssist on aasta jooksul ülevaadatud 249 püssi ehk 39%. Ülevaadatud täpsuspüssidest oli puhta õõnega 183 püssi ehk 73,3%; virtsikutega 42 püssi ehk 16,9%; väikeste roostejälgedega 16 püssi ehk 6,5% ja roostejälgedega 8 püssi ehk 3,3%.

Kaitseliidus on kokku 61 rk-d. Aasta jooksul on ülevaadatud 75 rk. vintrauda. Ülevaadatud vintraudadest oli puhta õõnega 15 vintrauda ehk 20%; vintraudu, milles leidis virtsikuid oli 4 vintrauda ehk 5,3%; väikeste roostejälgedega 22 vintrauda ehk 30%; roostejälgedega 27 vintrauda ehk 36% ja sügavate roostejälgedega 7 vintrauda ehk 8,7%. Ülevaadatud vintraudadest on ühel kaliiberiivõrd kulunud ja katse-laskmine näitas, et vintraud on edaspidiseks laskmiseks kõlbmatu.

1939. a. on ülevaadatud 652 FN püstoli ehk 31% malevatele välja antud püstolite üldarvust. Kõikidel ülevaadatud püstolitel olid vintraua õõned puhtad.

Malevates 1939. a. ülevaadatud püstol-kuulipildujad on kõik endises seisukorras ja vintraua õõned puhtad.

IV Mereüksuste tegevus.

Mereüksuste õppetegevus 1938/1939. õppeaastaks oli jaotatud kahte õppejärku: talvine teoreetiline ja suvine praktiline. Talvise õppetegevuse ka-

vas oli: navigatsioonimeestele — 20 brut. reg. tonn. laevade kibarite õppekava; signalistidele — mereväe vanem allohvitseri signaal-õppekava; miini-traali meestele — mereväe miini-traali allohvitseri õppekavad; motoristidele — mereväe motoristi allohvitseride õppekavad. Talvise õppeperioodil saatis Peastaap malevatesse rida lektoreid mereväe ohvitseride üldiselt võib talviseid teoreetilisi õppusi kordaläinuks lugeda.

Suvises õppustekavas ei olnud ette nähtud suuremaid üldõppusi, kust kõik malevad ühiselt oleks osa võtnud, välja arvatud malevate vaheline signaalmeeste võistlus. Küll oli aga ette nähtud malevates omavahelised õppused Peastaabilt kinnitatud kavade kohaselt ning õppused naabri malevatega. Samuti oli sügisel ette nähtud Tallinna ja Harju malevate ühine õppus mereväega septembrikuu lõpul.

Erakorraliste aegade tõttu tuli aga nii mõnestki õppusest loobuda. Nii jäi ära Tartumaa ja Tartu Malevate mereüksuste omavaheline õppus Peipsi järvel ja Harju ja Tallinna Malevate mereüksuste ja mereväe ühine õppus sügisel.

Malevatevaheline signalist. võistlus korraldati 2. juulil Narva-Jõe suus ja seda võib lugeda hästi korda läinuks. Paremaks signalistikks merekaitseliitlaste peres osutus Narva Maleva signalist F. Kase, kes võitis ka admiral Joh. Pitka rändauhinna. Septembri teisel poolel tuli sidemeestel läbi teha pikem õppus, sest Poola allveelaeva põgenemisel pandi töötama peagu kõik sidepostid. Sideposti meeskonnad said oma ülesandega hästi toime, olgugi, et sidevahendid olid väga puudulikud.

Aasta jooksul oli võimalus varustada merekaitseliidu üksusi paljude varustusvahenditega, eriti ujuvabinoodega. Nii said: Saaremaa Malev 2 mootorpaati; Pärnumaa ja Narva Malev kumbki ühe mootorpaadi. Peale nende seati lõplikult korda ka Kl. Peastaabi mootorpaat KL 15.

Üldiselt tuleb õppeaastat edurikaks lugeda oma saavutustega, olgugi, et erakordsed ajad tööd palju pidurdasid. Koosseisult kasvasid mereüksused aasta jooksul 57 mehe võrra.

V Kehalise kasvatuse tegevus.

Ebasoodsate lumeolude tõttu jäi pidamata Kaitseliidu Peastaabi poolt ettenähtud suusatamise alal üleriigilises ulatuses. Sellele vaatamata korraldasid malevad kohtadel võimaluste kohaselt suusatamise võistlusi üldarvult 123, 2270 võistleja osavõtul.

Ka võtsid Kaitseliidu suusameeskonnad osa Eesti Talvespordiliidu poolt peetud teatesuusatamisest Tallinn—Valkla—Tallinn.

Tegevust raskejõustiku, peamiselt maadluses ja tõstmises jätkati kohadel sügisel ja talvel harjutuspäevade ja võistluste näol. Maadlus- ja tõstevõistlusi peeti kokku 105 ja neist võttis osa 2022 võistlejat.

Suvises tegevuses üleriigilisi üritusi ei olnud ette nähtud, kuid malevates ja ende allüksustes peeti harjutusi ja võistlusi kergejõustikus, mängudes, ujumises ja sõjalise iseloomuga aladel. Nii kergejõustikus peetud 233 võistlusest võttis osa 4712 võistlejat, mängudes 374 võistlusest 4575 võistlejat ja sõjalise iseloomuga aladel 135 võistlusest 2835 võistlejat.

Eesti Spordi Keskliidu korraldusel 16.—18. juunini 1939. a. Tallinnas peetud II Eesti Mängudest võtsid osa malevad ja naiskodukaitse ringkonnad oma erirühmadega võimlemise demonstratsioonidest ning kerge- ja raskejõustiku võistlustest.

Üleriigilisi patrullvõistlusi peeti Tapal 4. ja 5. novembril. Esmakordselt olid patrullvõistlustest osavõtjad liigitatud A ja B klassidesse. A klassi kuulunud ohvitserid ja B klassi mitte ohvitserid.

Üleriigilisteks patrullivõistlusteks olid malevad omi meeskondi põhjalikult ettevalmistanud, mille tõttu ka võistluste tagajärjed olid märksa paremad kui kahel eelmisel aastal. Eksimisi ei tulnud üldse ette.

Patrullivõistlusteks ettevalmistusena olid malevad korraldanud 74 võistlust 1239 võistleja osavõtul.

Kehalise kasvatusel aladel olid malevad kokku korraldanud 2846 mitmesugust kursust ja õppust 6432 tunni jooksul ja 31.687 kaitseliitlase osavõtul.

Harjutusruume ja spordiväljakuid on malevad soetanud ja kohendanud võimaluste piirides.

Malevad on töötanud tihedas kontaktis kohapealsete maakondliikude spordiliitudega ja kasutanud ka Eesti Spordi Keskliidu kehalise kasvatusel õppejõude.

VI Raadioala.

1. Möödunud tegevusaastal ei ole Kaitseliidule uusi raadiojaamu juurde muretsetud. Sideteenistuse ja väljaõppe otstarbel leidsid kasutamist eelmistel aastatel muretsetud raadiojaamad. Kaitseliidule muretsetud raadiojaamade materjalosa on ka möödunud tegevusaasta jooksul näidanud üldiselt head vastupidavust ja töökindlust. Esinenud on vaid üksikute raadiojaamade juures vähemaid rikkeid.

2. Väli- ja raadiojaamade meeskondade täiendamiseks, sidemepidamise alal väliolukorras, korraldas Kaitseliidu Peastaap väli- ja raadiojaamade meeskondadele 12. ja 13. juunil 1939. a. Elvas vastava kursuse, millest võttis osa 24 väli- ja raadiojaama meeskonda, kokku 76 kaitseliitlast. Kursusel saavutasid osavõtjad palju kogemusi ja oskusi raadiojaamade rakenduses ja kasutamises, sideteenistuse ülesannete täitmiseks taktikalise olukorra. Elvas peetud kursus oli ühtlasi ettevalmistuseks Elva manöövrile.

Peale Kaitseliidu Peastaabi poolt korraldatud kursuse, on ka malevais teostatud raadiojaamade varumeeskondade ettevalmistusi.

3. Kaitseliidu raadiosidevõrk on leidnud laialdast kasutamist sidemepidamiseks Kl. Peastaabi ja malevate staapide vahel ja viimaste omavaheliseks sidemepidamiseks. Kokkuvõtte malevate staapide raadiojaamade kasutamise kohta näitab, et iga maleva staabi raadiojaama on sidemepidamise otstarbel aasta keskmiselt kasutatud keskmiselt 590 korda. Peale selle on malevate staapide raadiojaamu kasutatud erialalisteks õppusteks. Üldiselt võib kinnitada, et malevate staapide raadiojaamad on sideteenistuse otstarbel leidnud möödunud tegevusaasta jooksul tõhusat kasutamist, seejuures on maleva staabi raadiojaama kasutamise keskmise aeg suuresti vähenenud, võrreldes eelmise aastaga. Praegune sideteenistuse kord võimaldab kasutamise aega veelgi lühendada, kusjuures ei saa takistatud sideteenistuse vajaduste rahuldamine. Selle saavutamise tuleb panna ka malevate staapide raadiooperaatorite arvele, kes on ajajooksul omandanud küllaldased vilumused-kogemused raadiosideteenistuseks.

4. Malevate allüksuste kasutusel olevad raadiojaamad on möödunud tegevusaastal leidnud kasutamist kõigil neil aladel, milleks need raadiojaamad ette nähtud. Erilist nimetamist väärib õppuste korraldamine, mille eesmärgiks on ette valmistada vanemaid kaitseliitlasi, NKK liikmeid, noori kotkaid ja kodutütreid väli- ja raadiojaamade käsitsemises ja raadiosideteenistuse tundmises.

Üldiselt tuleb rõhutada ja nõuda, et malevate allüksuste raadiojaamad leiaksid otstarbekat kasutamist ja iga raadiojaama kohta olgu 2—3 hästi ettevalmistatud toimkonda.

Üksikuil juhtudel on jätnud soovida raadiojaamade hooldamine (Porkunis, Kadriinas). Malevates määratud raadiojaamade järelevaatajad peavad raadiojaamade hooldamisele tõsiselt tähelepanu pöörama. Neis üksustes, kus raadiojaama pealik või meeskond ei suuda tarvilist hoolekannet teostada, tuleb raadiojaam sealt ära võtta ja paigutada sinna, kus on eeldusi paremaks korrashoiuks ja otstarbekaks kasutamiseks.

Selles mõttes tuleks malevates mõne allüksuse jaama ümberpaigutamist kaaluda (Riisipere, Porkuni, Laura).

5. Raadiojaamade materjalosa on üldiselt näidanud head kvaliteeti ja vastupidavust.

VII Propagandategevus.

Kaitseliidu propaganda tegevuses on väljakujunenud hulk mitmekesiseid ülesandeid meie organisatsiooni sise- kui ka väliselusel. Nende ülesannete teostamisel on Kaitseliidu propagandategelaste võrk aruande aasta kestel andnud meie rivijuhtidele hinnatavat kaasabi, jätkates seniste aastate tööd ning lisandades sellele juurde uusi ajakohaseid ja vajalikke mõtteid, sihte ja algatusi. Kaitseliidu propagandategelaste töö on põimitud tihedalt Kaitseliidu üldisesse töö protsessi. Ettevõtete ja töötamisviiside läbiarutlemiseks ja töö koordineerimiseks on enamikus malevais juhtivale koosseisule korraldatud perioodilisi kokkutulekuid — kodukaitse päevi, millest osavõtnud ka Kaitseliidu propagandategelased.

Rakendusosas on aruande ajajooksul oma organisatsiooni siseelulisteks vajadusteks peetud ca 4000 eriotstarbelist koosolekut, liikmetevahelist kokkutulekut ja klubiõhtut. Laiemale ringkondadele on korraldatud kõnekoosolekuid, aktuseid, loteriisid, pidusid, demonstratsioone ja koosviibimisi, neist tasulisi 927 ja tasuta 717. Meie kokkutulekute ja pidude sisustamiseks, liikmeskonna eriharastuste teenimiseks ning enesearendamise ja tõhusa ajaviite võimaldamiseks jätkasid tegevust Kaitseliidu näitetrupid, laulukoorid ja mitmesugused huviringid. Kaitseliidu 52 orkestrit jätkasid tulemusrikkelt oma senist tööd ja arengut. Juhtiva koosseisu teadmiste täiendamiseks ja värskendamiseks korraldas Kaitseliidu Peastaap Tallinnas 02.—07. jaan. 1939. a. Kaitseliidu orkestrijuhitide kursus, millest osavõtt oli elav.

Erilise leheküljena meie propaganda tegevuses olgu märgitud Kaitseliidu osavõtt käimasolevaist rahvuslikest aktsioonidest, juhtivalt kaasaaitamine Vabariigi 21. aastapäeva pühitsemisele ning Kuuenda Võidupüha pühitsemise sisustamine ja läbi viimise juhtimine. Kaitseliit on alati innukalt kaasaaidanud temal kasutada olevate abinõudega ja võimalustega kõigile käimasolevaile rahvuslikele aktsioonidele: nime de eestistamisele, Eesti lipu levitamisele, kodukaunistamisele, liiklemispropagandale, säästmispropagandale, vabaharidustöö algatusele, karskuspropagandale, kodanliku õhukaitse ja tuletõrje propagandale, puhtuspropagandale j. n. e. Suuremale üldrahvuslikule ettevõttele — II Eesti Mängudele juunis 1939. a. andis Kaitseliit tuhandeid inimesi korraldajaina, tegelasina ja pealtvaatajana. II Raamatu Nädalal esines Kaitseliit Raamatu näitusel eriväljapanekute osas 78 väljapanekuga.

Vabariigi 21. aastapäeval, 24. veebruaril 1939. a. korraldati Kaitseliidu eestvõttel kohtadel üle 3000 aktuse ning suuremates keskustes paraadid koos sõjaväega ja seltskondlike organisatsioonidega või iseseisvalt.

Kuuendal Võidupühal, 23. juunil 1939. a. korraldas Kaitseliit Võidupüha piduliku avatseremoonia Pärnus ja koos kohalike seltskondlike organisatsioonidega üle maa hulga Vabariigi Presidendi raadiokõne ühiskuulamisi, pidulikke jumalateenistusi, rongkäike, aktusi, pidusid ja vabaõhuetekandeid ning sama päeva õhtul 392 kohas võimsad tulepeod, millest võttis osa umbes 258.500 inimest.

Koostöös ja vahekordades teiste organisatsioonidega jätkas Kaitseliit oma senist leplikkuse poliitikat ja jõudude ühendatult ja lahkhelideta rakendamist meie rahvuslike ühispüüete teenimisele. Sobiv ja usalduslik on olnud vahekord ka meie ajakirjandusega, kes alati tunnud huvi meie organisatsiooni tööle ja elule ning vastutulelikult andnud ruumi trükisõnas Kaitseliidu päevaküsimusile ning jooksvale informatsiooni teatele. Väärikat kaasabi Kaitseliidu propaganda teenistusele on üles näidanud ka Riigi Ringhääling elava sõnaga ja Sihtasutis Eesti Kulturfilm ja kinod Kaitseliidu elu ja tööd käsitlevate filmide tootmise ja linastamise kaudu. Kaitseliidu enda perioodiliste väljaannetena jätkasid il-

mumist malevais Malevate Teatajad ja Kaitseliidu Peastaabi juures Kaitseliidu keskhäälekandja „Kaitse Kodu!“. „Kaitse Kodu!“ on 1939. kalendriaasta kestel andnud välja 24 numbrit, neist 5 kaksik erinumbrina. „Kaitse Kodu!“ 1939. aastakäigu maht oli kokku 746 lehekülge, sellest 463 lehekülge teksti 240 artiklina 78 eriautorilt 381 klisseega 170 leheküljel ja 113 lehekülge kuulutusi. Tiraaž „Kaitse Kodul!“ oli 2800 eksemplari, mis näitas eelmise aastaga võrreldes suurenemist 200 eksemplari võrra.

Kokkuvõttes on Kaitseliidu propaganda tegevus arenenud üldiselt edukalt ja aidanud selle ala osas Kaitseliidu elu edasi viia meie organisatsiooni sihtide ja traditsioonide kohaselt ning täitnud võimaluste piires kõiki temale pandud ülesandeid.

Kõigile malevate pealikele.

Tutvunemiseks. Kalitül käskis malevais tähelepanu pöörata neile aladele, mis on malevas nõrgemad. Parandamist ja edu vajavad taktikaline ala ja lahinguväljaõppe võistlused.

18. 04. 40. Nr. 15-R.

A. Balder,

kolonel,

Kaitseliidu Peastaabi ülem.

KÄSKKIRI VIRU MALEVALE

Nr. 16.

31. mail 1940. a. Rakveres.

§ 1.

Kinnitan klassilaskuriteks alljärgnevat Haljala kompani kaitseliitlasi järgmiselt, arvates 08. maist s. a.:

1. Juuru, Voldemar — II klassi laskuriks.
2. Kaljuvee, Leonhard — II klassi laskuriks.
3. Kerbis, Ants — II klassi laskur.
4. Meiner, Albert — II kl. laskur.
5. Peedar, Artur — II kl. laskur.
6. Tambik, Iuljus — II kl. laskur.
7. Veebermann, Artur — I klassi laskuriks.
8. Rohila, Ulrich — I kl. laskur.
9. Einberg, Albert — I kl. laskur.
10. Kauniste, Johannes — I klassi laskuriks.

11. Tambik, Johannes I. kl. laskur.
12. Pärtel, Nikolai — I kl. laskur.
13. Vahari, Jaan — esilaskuriks.
14. Veermäe, Villu — esilaskuriks.

Õiendus: ljh. nr. 252.

§ 2.

Vabastan Küti üksik ratsarühma pealiku abi kohalt Karl Järve, arvates 15. maist s. a.

Uueks Küti üksik ratsarühma pealiku abiks määran jaopealik Johannes Rink'i, arvates 15. maist s. a.

Õiendus: ljh. nr. 251.

§ 3.

Lugeda Malevasse vastuvõetuks ja arvata üksuste koosseisudesse kaitseliitlasi järgmiselt:

Rägavere kompani koosseisu: kui endine Pärnumaa Maleva kaitseliitlane — Aleksander Oitmaa, arvates 01. maist s. a.

Kunda üksik kompani koosseisu: kui endine Tallinna Maleva kaitseliitlane — Al-der Vasepuru, arvates 13. märtsist s. a.

Õiendus: ljh. nr. 23.

§ 4.

Määran Noorte Kotkaste Viru Maleva v.-kal. laskevõistluse ja klassikatsete, mis peetakse Rakveres, 09. juunil s. a. 5. Üks. Jalaväepataljoni laskerajal algusega kell 11.00, kohtunikudeks: kpt. A. Veelma, plk. A. Tiimus, plk. V. Matiisen, plk. A. Jõgis, plk. R. Mällo. Tagavarakohtunikudeks: plk. I. Aavik, plk. E. Avarmaa.

Õiendus: ljh. nr. 326.

Alguskirjale allakirjutanud:

G. V a h e r,

Kolonelleitnant,

Viru Maleva pealik.

NKK VIRU RINGKONNA ASJALISE LOTERII võitude nimekiri.

P. V.	P. V.	P. V.
2 5	68 35	142 9
240 28	262 8	301 13
366 40	554 7	583 21
773 39	960 26	961 15
1087 50	1095 38	1148 14
1151 42	1227 29	1256 23
1447 47	1493 31	1597 36
1671 25	1740 48	2045 2
2186 34	2489 27	2492 46
2534 18	2744 1	2899 22
3073 20	3135 12	3214 41
3248 45	3322 32	3407 10
3449 11	3513 3	3626 24
3644 30	3702 44	3793 33
3915 49	3982 6	4136 17
4154 19	4282 4	4630 16
4660 43	4908 37	

Võite saab kätte K. L. Viru maleva staabist. Pikk tn. 15, Rakveres, tööpäeval kella 0800—1500.

Võidud, mis kuu aja jooksul jäävad väljavõtmata, langevad Ringkonna kasuks.

Juhatus.

Vastutav toimetaja: G. V a h e r.
Väljaandja: Viru Maleva Staap.

„Ühistrükikoda Rakveres“